

Củng cố, bảo vệ niềm tin để phát huy sức mạnh dân tộc

ThS. TRẦN MINH TUẤN

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Email: tmt.ajc@gmail.com

ThS. NGUYỄN THÚY QUỲNH

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Email: thuyquynh2107@gmail.com

Nhận ngày 04 tháng 7 năm 2024; chấp nhận đăng tháng 10 năm 2024.

Tóm tắt: Niềm tin là nguồn sức mạnh nội sinh mãnh liệt giúp dân tộc ta giành chiến thắng trong cuộc chiến với kẻ thù xâm lược trong quá khứ; nó cũng là nguồn năng lượng, là động lực mạnh mẽ giúp đất nước ta vượt qua những khó khăn, thử thách trong cải tạo và giải quyết các vấn đề xã hội để vươn lên, hướng tới sự phát triển bền vững trong thời đại ngày nay. Để có được niềm tin vững vàng, bền chắc của nhân dân, cần sự nỗ lực, quyết liệt của Đảng, Nhà nước và các cơ quan, các lực lượng xã hội, hướng tới nâng cao nhận thức của nhân dân, của cán bộ thông qua sự công khai, minh bạch trong mọi hoạt động; tạo dựng tình cảm cách mạng dựa trên cơ sở lý luận khoa học vững chắc; tập hợp trí tuệ và hun đúc ý chí mạnh mẽ của toàn Đảng, toàn dân trong hoạt động đấu tranh, bảo vệ niềm tin trước sự chống phá của các thế lực thù địch, đặc biệt là trên không gian mạng.

Từ khóa: niềm tin; nhân dân; Đảng và Nhà nước.

Abstract: Trust is a powerful internal source of strength that helped our nation triumph over invaders in the past. It is also a source of energy and a powerful driving force that enables our country to overcome difficulties and challenges in reforming and solving social issues to move towards sustainable development in today's era. Building and maintaining the people's firm and lasting trust requires the determined efforts of the Party, the State, and various social forces, aiming to raise awareness among the people and officials through transparency in all activities; fostering revolutionary sentiment based on solid scientific theory; and rallying the intellect and strong will of the entire Party and people in the fight to protect trust against hostile forces, especially in cyberspace.

Keywords: trust; people; Party and State.

Nội dung tổng kết nhiệm kỳ Đại hội XII và nhìn lại 35 năm đổi mới trong Báo cáo của Ban chấp hành Trung ương Đảng khoá XII về các văn kiện trình Đại hội XIII của Đảng nêu rõ: *“Có thể khẳng định, những kết quả đạt được trong nhiệm kỳ Đại hội XII có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, không chỉ tạo được dấu ấn nổi bật, mà còn góp phần củng cố niềm tin, tạo ra động lực mới, khí thế mới để toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta vững vàng vượt qua khó khăn, thách thức, tận dụng thời cơ, thuận lợi, đưa đất nước bước vào*

một thời kỳ phát triển mới”. Bên cạnh đó, *“Củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa*” cũng là một nội dung quan trọng trong phương hướng, nhiệm vụ nhiệm kỳ Đại hội XIII và những năm tiếp theo. Đồng thời, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII cũng đề cập đến một trong những nội dung về định hướng phát triển đất nước giai đoạn 2021 - 2030 là *“củng cố, nâng cao niềm tin của nhân dân, tăng cường đồng thuận xã hội*”. Có thể thấy, niềm tin là một nội dung quan trọng và

xuyên suốt trong tư tưởng của Đảng cả ở quá khứ, hiện tại và tương lai. Hiểu được điều đó, các thế lực thù địch thường xuyên nhắm vào vấn đề này để thực hiện các mưu đồ chống phá. Xây dựng, củng cố, đấu tranh bảo vệ niềm tin của nhân dân với Đảng, với chế độ là nhiệm vụ quan trọng, lớn lao ở mọi giai đoạn cách mạng.

Niềm tin - nguồn sức mạnh nội sinh mãnh liệt

Trong suốt chiều dài của lịch sử dân tộc, hình ảnh những vĩ nhân anh hùng với niềm tin bất khuất vượt qua mọi sự gian khổ, đau đớn và mất mát, hiến dâng máu xương cho Tổ quốc đã trở thành biểu tượng bất diệt và đầy ngưỡng vọng về đất nước và con người Việt Nam. Chị Võ Thị Sáu là một biểu tượng như thế. Khi nhận án tử hình, chị Sáu không hề run sợ; với một niềm tin rực cháy vào cách mạng, vào lý tưởng của Đảng, chị hô to: **Đả đảo thực dân Pháp! Kháng chiến nhất định thắng lợi!** Chị Sáu ngã xuống, huyền thoại về người chiến sĩ cách mạng **đã dâng cả cuộc đời, để chiến đấu với bao niềm tin, dù chết vẫn không lùi bước** tạc vào trong tâm trí của lớp lớp thế hệ mai sau như một biểu tượng của sự kiên trung, bất khuất và sức mạnh quật cường. Chị Sáu mang trong mình sức mạnh của niềm tin - nguồn sức mạnh ghê gớm, phi thường giúp cho người chiến sĩ vượt qua mọi sự tra tấn, đầy đọa để một lòng trung thành, ngẩng cao đầu và hiên ngang trước cái chết, trước họng súng quân thù. Và nguồn sức mạnh ấy cũng cuộn chảy trong mình những người chiến sĩ, những người anh hùng dân tộc khác như một thứ sức mạnh nội sinh mãnh liệt không kẻ thù nào có thể đánh bại. Trong những thời điểm gian khổ của cuộc kháng chiến chống quân xâm lược, cả dân tộc đều dành trọn niềm tin cho một mục tiêu duy nhất: Chiến thắng. Phải giành chiến thắng trong cuộc chiến không chỉ vì sự sống còn của một quốc gia mà còn vì chính nghĩa, vì tự do và lòng tự tôn dân tộc. Niềm tin vững chãi vào sức mạnh của dân tộc, vào tinh thần chính nghĩa đã tạo nên một khối đại đoàn kết vững mạnh của người dân Việt Nam. Đó là niềm tin không thể lay chuyển, không ngừng lan tỏa, là nguồn động lực mạnh mẽ, là tia hy vọng không bao giờ tắt, giúp người dân

Việt Nam vượt qua mọi khó khăn để chiến thắng kẻ thù.

Trong thời đại ngày nay, niềm tin của nhân dân không chỉ là một yếu tố quan trọng mà còn là một sức mạnh vô cùng to lớn giúp con người vượt qua mọi thử thách, chiến thắng trong cuộc chiến cải tạo xã hội và giải quyết các vấn đề nhân loại, toàn cầu. Chiến tranh qua đi, con người sống trong thời bình tiếp tục đối mặt với vô vàn khó khăn, thử thách mà để chiến thắng chúng ta cần rất nhiều sức mạnh nội tại từ niềm tin. Đại dịch Covid-19 vừa qua như một xung chấn dữ dội đối với toàn nhân loại. Thứ virus bé nhỏ nhưng có thể khiến cho cả thế giới chao đảo, cả đất nước và thậm chí là cả nhân loại có thể gục ngã trước đại dịch đó nếu nhân dân không tin tưởng và chung tay cùng chính phủ. Những thảm họa, thiên tai có thể đánh gục những gia đình, những số phận bất hạnh nếu không có sự góp sức từ những cá nhân, tổ chức thiện nguyện. Tất cả những điều đó được tạo ra nhờ sự tin tưởng và thấu cảm trong quần chúng nhân dân. Quá trình cải tạo xã hội và giải quyết các vấn đề toàn cầu đòi hỏi sự quyết đoán, nỗ lực và đấu tranh không ngừng nghỉ của mỗi người dân. Khi ấy, niềm tin trở thành động lực giúp chúng ta vượt qua mọi thách thức, khó khăn, để hướng tới tương lai, xây dựng một xã hội tốt đẹp, công bằng và giàu mạnh hơn.

Niềm tin không phải là thứ dễ dàng có được, xây dựng và củng cố niềm tin là một quá trình đầy thách thức và đòi hỏi sự đấu tranh không ngừng nghỉ. Niềm tin cần phải dựa trên các giá trị đạo đức cao đẹp, sự hướng thiện của con người. Một cách bao quát hơn, các nhà nghiên cứu phát triển khái niệm **niềm tin xã hội** với nội hàm là **sự tin tưởng về những giá trị xã hội cao quý dựa trên những cam kết xã hội chân chính, đúng đắn của thể chế chính trị và cộng đồng xã hội, luôn có sự thống nhất giữa lời nói và việc làm, giữa hình thức diễn ngôn xã hội với sự thật tương ứng được thực hiện**⁽⁴⁾. PGS, TS. Đoàn Triệu Long trong bài viết **Một số vấn đề đặt ra trong xây dựng niềm tin xã hội ở Việt Nam hiện nay** trên Tạp chí Lý luận chính trị cho rằng: **Niềm tin xã hội là một trạng**

thái tinh thần của mỗi người, thường gắn liền những xúc cảm, khát vọng, ước mơ về những giá trị tốt đẹp trong cuộc sống hiện tại và trong tương lai⁽⁵⁾. Chính bởi lẽ đó, niềm tin xã hội có mối quan hệ mật thiết với khả năng đáp ứng các nhu cầu và lợi ích của con người trong xã hội. Niềm tin xã hội sẽ tăng lên nếu như con người được đáp ứng tốt những nhu cầu và lợi ích xã hội, đồng thời điều này cũng tỉ lệ thuận với tinh thần đoàn kết của nhân dân, là yếu tố quan trọng để đem đến sự ổn định và phát triển phồn vinh của đất nước.

Niềm tin có thể được coi như cội nguồn của sức mạnh nội tại trong mỗi cá nhân. Nhìn rộng ra với vai trò xã hội của mình, niềm tin có tính chất lan toả, có sức tác động mạnh trong khơi nguồn và phát huy sức mạnh mềm, thúc đẩy sự đồng thuận, liên kết xã hội. Niềm tin vừa là hệ quả, vừa là nguồn năng lượng nội sinh của sức mạnh mềm. Bản chất của sức mạnh mềm là khả năng ảnh hưởng nhờ sự hấp dẫn, lôi cuốn, vận động, thuyết phục để đối tượng bị tác động nghe và tự giác làm theo. Chính vì thế quá trình tác động của sức mạnh mềm cũng chính là quá trình tạo dựng niềm tin và niềm tin chính là một trong những kết quả tất yếu được tạo ra bởi sức mạnh mềm. Ngược lại, niềm tin là một trong những yếu tố cốt lõi, là nguồn lực mạnh mẽ tạo nên sức mạnh mềm. Mặt khác, sức mạnh mềm cần thời gian dài để thay đổi nhận thức, thái độ, hành vi của đối tượng; chính vì vậy, quá trình tác động đó cần một nguồn năng lượng dồi dào và bền bỉ. Niềm tin chính là năng lượng nội sinh giúp đạt tới hiệu quả của sức mạnh mềm trong hành trình thuyết phục, gây ảnh hưởng để nhân dân nghe, tin và làm theo một cách tự nguyện. Sức mạnh mềm không tạo ra hiệu quả nhanh chóng và ngay lập tức nhưng một khi đã tạo ra được hiệu quả thì sẽ mang tính bền vững, trường tồn bởi nó được tạo dựng trên cơ sở niềm tin và sự tự nguyện. Niềm tin được tạo ra bởi sức mạnh mềm nhưng chính bản thân nó cũng trở thành một nguồn sức mạnh nội sinh mãnh liệt, một nguồn năng lượng bất tận cho sức mạnh mềm được nhân lên và lan toả.

Trong Báo cáo Chính trị tại Đại hội lần thứ II,

tháng 2 năm 1951 của Đảng Lao động Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng đề cập tới một thứ sức mạnh có thể *“kết thành một làn sóng vô cùng mạnh mẽ, to lớn”*, *“lướt qua mọi sự nguy hiểm khó khăn”* và *“nhấn chìm tất cả lũ bán nước và lũ cướp nước”*. Sức mạnh ấy được Bác mô tả là lòng yêu nước; chính là biểu hiện cụ thể của sức mạnh mềm - nguồn sức mạnh nội sinh mãnh liệt được kết tinh từ niềm tin của nhân dân qua những thăng trầm của lịch sử dân tộc. Hiểu rõ, duy trì và phát huy nguồn sức mạnh ấy là trách nhiệm lớn lao của lớp lớp thế hệ người Việt Nam hôm nay và mai sau.

“Mất niềm tin là mất tất cả”

Bế mạc Hội nghị Trung ương 6 khóa XII, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nhấn mạnh trong bài phát biểu của mình: *“Ta làm hợp lòng dân thì dân tin và chế độ ta còn, Đảng ta còn. Ngược lại, nếu làm cái gì trái lòng dân, để mất niềm tin là mất tất cả”*⁽⁶⁾.

Trong suốt hơn 35 năm qua, chính sách *“đân vận”* của Đảng đã luôn đặt niềm tin của nhân dân lên hàng đầu. Điều này đã giúp Việt Nam vượt qua nhiều khó khăn, thách thức, từ những cuộc chiến tranh, dịch bệnh hay khủng hoảng kinh tế. Niềm tin của nhân dân đã giúp Đảng và Nhà nước vượt qua mọi khó khăn, xây dựng và phát triển đất nước. Thực tế, niềm tin của nhân dân là một yếu tố then chốt quyết định đến sự ổn định và phát triển của một quốc gia. Nhân dân tin tưởng vào chính phủ, chính quyền và hệ thống chính trị sẽ dần hình thành các hoạt động hỗ trợ và hợp tác chặt chẽ để thúc đẩy sự phát triển kinh tế, xã hội. Tuy nhiên, niềm tin thực sự mạnh mẽ chỉ đến khi nó được hỗ trợ bởi trình độ nhận thức, ý chí quyết tâm của nhân dân. Đó là một quá trình không chỉ đòi hỏi lòng tin của nhân dân đối với quốc gia và chế độ chính trị xã hội, mà còn đòi hỏi sự quyết liệt và kiên định từ phía lãnh đạo và các cơ quan quản lý.

Mất niềm tin của nhân dân cũng là nguyên nhân chính dẫn đến sự suy yếu và sụp đổ của thể chế. Các vụ bạo loạn, cuộc biểu tình, hay thậm chí là các cuộc cách mạng trên thế giới thường bắt nguồn từ sự mất niềm tin của nhân dân đối với chính phủ. Khi nhân dân không còn tin tưởng vào

khả năng của chính phủ trong việc giải quyết các vấn đề xã hội, những tiền tố của sự mất ổn định trong lòng xã hội sẽ dần biến chuyển trở thành những phản ứng hành vi tiêu cực của người dân, làm yếu đi sức đề kháng trong tư tưởng của dân chúng và khiến cho nhân dân dễ dàng bị lung lay lập trường, tư tưởng trước các thế lực thù địch. Sự sụp đổ của mô hình chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô và các nước Đông Âu là một khẳng định lịch sử cho chân lý muôn đời: *“Mất niềm tin là mất tất cả”*. Cả một mô hình chủ nghĩa xã hội xây dựng hơn 70 năm ở Liên Xô và Đông Âu khi không có niềm tin và sự ủng hộ của nhân dân sau một đêm chỉ còn là đồng tro tàn, và trở dậy bên trong sự lụi tàn ấy là những khởi đầu của sự mất phương hướng, những bất ổn triền miên, nhân dân đói khổ, tương lai mịt mờ trong suốt một khoảng thời gian dài sau đó.

Thời đại ngày nay, nhân loại vừa trải qua một cuộc chiến kinh hoàng với đại dịch Covid-19. Trong cuộc chiến đó, niềm tin của nhân dân dường như đóng vai trò quyết định. Các chính phủ chỉ có thể thành công trong việc kiểm soát dịch bệnh và bảo vệ sức khỏe cộng đồng nếu có được sự hợp tác và ủng hộ từ phía nhân dân. Trong trường hợp ngược lại, nếu chính phủ không thể đáp ứng được mong đợi của nhân dân, nhân dân không còn tin tưởng vào chính phủ có thể dẫn đến sự phản đối mang tính cực đoan, bạo loạn và bất ổn xã hội.

Một vụ việc nóng bỏng trong thời gian gần đây ảnh hưởng sâu sắc đến niềm tin của nhân dân bởi sự dối trá của cán bộ chính quyền, đó là sự việc lập hồ sơ khống, đưa cả người đã khuất vào trong danh sách nhận tiền hỗ trợ nông nghiệp diễn ra tại tỉnh Hà Nam. Theo kết quả xác minh, có gần 300 trường hợp đã mất được các đối tượng đưa vào danh sách hồ sơ để đề nghị nhận tiền hỗ trợ từ cơ quan Nhà nước. Bước đầu kết quả điều tra của Công an tỉnh Hà Nam xác định các bị can đã cấu kết lập danh sách khống. Để có chữ ký thể hiện những người trong danh sách đã được nhận tiền hỗ trợ, thủ quỹ và kế toán thay nhau giả mạo ký khống, kể cả với những trường hợp đã khuất. Sau khi hoàn thiện hồ sơ, các đối tượng đã làm thủ tục

trình UBND huyện Kim Bảng chi hỗ trợ, gây thiệt hại cho ngân sách Nhà nước số tiền gần 580 triệu đồng. Vụ việc ở Hà Nam khơi thức lại một vấn đề đã xảy ra nhiều lần, ở nhiều địa phương trước đó. Sự dối trá của cán bộ chính quyền đã rất nguy hại, sự dối trá liên quan đến người đã khuất còn nghiêm trọng hơn gấp nhiều lần. Nó không chỉ là vi phạm pháp luật mà còn là sự lạm dụng quyền lực, băng hoại về tư tưởng, đạo đức, làm cho nhân dân mất niềm tin vào sự trung thực, minh bạch của cơ quan chính quyền. Như một hệ quả, nó trở thành một trong những yếu tố quan trọng khiến cho người dân ngày càng trở nên hoài nghi, lo ngại về sự công bằng và minh bạch trong hoạt động của các cơ quan Nhà nước, làm rạn nứt nghiêm trọng niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng.

Bên cạnh những vấn đề liên quan mật thiết giữa niềm tin của nhân dân với Đảng và Nhà nước, thì chân lý *“mất niềm tin là mất tất cả”* cũng hiện hữu trong những vấn đề của đời sống thường nhật ở mọi lúc, mọi nơi. Đầu tháng 4/2023, một livestream của diễn viên Ngọc Lan chia sẻ nỗi bức xúc về những thông tin tư vấn thiếu chính xác, thiếu rõ ràng và không minh bạch về gói bảo hiểm mà mình đang tham gia đã thổi bùng lên một cuộc khủng hoảng niềm tin của công chúng đối với ngành bảo hiểm. Khởi nguồn từ sự việc này mà hàng loạt những sai phạm trong vấn đề tư vấn và huy động tiền mua bảo hiểm của người dân tại nhiều ngân hàng và các công ty bảo hiểm đã tạo nên làn sóng phẫn nộ trong một bộ phận những người đang sử dụng dịch vụ bảo hiểm. Sự việc đã trở thành tâm điểm chú ý của dư luận, gây ra những thiệt hại rất nặng nề cho những công ty đang kinh doanh loại hình này. Và cũng xuất phát từ sự việc trên mà một bộ phận người dân đã quay lưng hoàn toàn với hoạt động bảo hiểm vốn là một ngành kinh doanh hợp pháp và có ý nghĩa nhân văn lớn lao. Một khi nhân dân mất đi niềm tin, những hậu quả nghiêm trọng có thể kéo đến một cách khó lường.

Vì vậy, niềm tin của nhân dân là một trong những tài sản quý giá nhất của đất nước. Để đảm bảo niềm tin được duy trì và củng cố, chính phủ

cần phải thực hiện các biện pháp cần thiết để đáp ứng nhu cầu và mong đợi của nhân dân, đồng thời phải xử lý nghiêm minh mọi hành vi làm mất niềm tin từ phía các cơ quan, tổ chức, cá nhân trong hệ thống chính trị, xã hội. Đó là sứ mệnh và trách nhiệm hàng đầu của mọi cán bộ và những người lãnh đạo đất nước. **“Mất niềm tin là mất tất cả”** với ý nghĩa vô cùng lớn lao đó, không thể xem nhẹ việc xây dựng niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ. Đây là một nhiệm vụ đòi hỏi sự quyết tâm và nỗ lực không ngừng của mỗi người trong chúng ta.

Để niềm tin “bám rễ”

Giống như một thân cây cổ thụ, muốn trụ vững vàng trước giông bão thì cần được chăm sóc vun trồng từ những nhánh rễ. Niềm tin của nhân dân muốn vững thì cần được củng cố, ăn sâu, bám rễ trong nhận thức, tư tưởng và hệ giá trị của mỗi người.

Dưới góc độ của tâm lý học, có 3 thành tố để hình thành niềm tin của con người, đó là nhận thức, tình cảm và ý chí. Trong quá trình hướng tới giải quyết một vấn đề nào đó, con người sẽ có khuynh hướng hành động dựa trên cơ sở của niềm tin với những hệ giá trị hay các quy tắc, chuẩn mực đã được xác định. Chính vì vậy, một niềm tin ăn sâu bám rễ trong lòng một cá nhân hay một tập thể phải được tạo dựng nên từ những hiểu biết, nhận thức sâu sắc, tình cảm chân thật và ý chí vững vàng. Theo PGS, TS. Vũ Văn Hiền trong bài viết **“Tình táo, nhạy bén trong cuộc đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch”** đăng trên Báo Quân đội nhân dân, yếu tố cốt lõi đưa tới thống nhất tư tưởng và hành động là niềm tin, đồng thời, yếu tố cốt lõi của niềm tin là nhận thức, niềm tin nằm sâu trong nhận thức và được chất lọc từ nhận thức; chính vì thế, nó có vai trò vô cùng quan trọng trong định hướng tư tưởng và hành động của con người.

Có thể nói, nhận thức chính là gốc rễ của niềm tin và sự chân thực, công khai là thứ dinh dưỡng nhiệm màu nhất để niềm tin có thể ăn sâu và bám rễ. Kết quả so sánh của hai nhà nghiên cứu Delhey và Newton đã chứng minh rằng: niềm tin trước hết

do các thiết chế xã hội và quan hệ xã hội quyết định. Các tổ chức hiệp hội tự nguyện, mạng lưới xã hội, điều kiện xã hội góp phần xây dựng và phát triển niềm tin⁽⁷⁾. Một trong số những yếu tố quan trọng nhất tạo nên lòng tin của nhân dân đối với những cá nhân, tổ chức từ thiện là sự công khai, minh bạch một cách chủ động. Như câu chuyện của Nguyễn Văn Lưu - chàng trai mất một chân đến từ Bình Định rất nổi tiếng trong cộng đồng những người làm thiện nguyện. Vực dậy sau tai nạn năm 24 tuổi, Lưu đi khắp nơi để kêu gọi cứu giúp những mảnh đời bất hạnh, phụng dưỡng cha mẹ từ thiện của cậu luôn là minh bạch và minh bạch. Lưu chia sẻ: **“Tôi đến từng nhà hoặc trực tiếp tại bệnh viện để khảo sát thực tế hoàn cảnh của bệnh nhân; liên hệ địa phương xác minh kỹ, sau đó đăng lên Facebook cá nhân. Có lẽ tin tưởng bởi sự minh bạch, chân thành của tôi mà nhiều người ủng hộ, sau đó tôi đại diện trao tiền viện phí đến những bệnh nhân”**⁽⁸⁾. Lưu và những người như Lưu chính là những ánh sáng rực rỡ nhất của những điều tốt đẹp và tích cực trong bối cảnh xã hội có quá nhiều mảng tối, góc khuất và tiêu cực như hiện nay. Những mảng màu tươi sáng đó chính là chất dinh dưỡng màu mỡ nhất để niềm tin bám rễ, ăn sâu và kết trái. Chính sự công khai, chủ động, không cần ai nhắc nhở, là điều kiện tiên quyết để xây dựng lòng tin, sự chung tay, góp sức của nhân dân để giải quyết các vấn đề của cá nhân, của cộng đồng, xã hội.

Xây dựng một môi trường thông tin công khai và minh bạch đóng vai trò quan trọng trong việc tạo dựng niềm tin trong xã hội. Một môi trường thông tin minh bạch không chỉ giúp củng cố nhận thức, tăng cường sự tin tưởng của nhân dân vào chính phủ và hệ thống chính trị, mà còn giúp tạo ra một xã hội công bằng, dân chủ, văn minh và phát triển bền vững. Trong một xã hội dân chủ, môi trường thông tin minh bạch đóng vai trò quan trọng trong việc đảm bảo quyền lợi và nhu cầu thông tin của công dân. Một môi trường thông tin minh bạch đảm bảo rằng mọi thông tin liên quan đến các quyết sách và hoạt động của chính phủ đều được công bố một cách rõ ràng và tạo mọi điều

kiện để công dân dễ dàng tiếp cận, từ đó giúp tăng cường sự công khai và trách nhiệm của các cơ quan chức năng, đồng thời tạo ra sự tin tưởng và ủng hộ từ phía nhân dân đối với Đảng và Nhà nước.

Bên cạnh đó, môi trường thông tin minh bạch cũng giúp tăng cường sự tham gia của công dân vào quá trình ra quyết định của chính phủ. Minh bạch vừa là lý do, vừa là động lực để nhân dân có thể hiểu rõ và tham gia tích cực vào quá trình ban hành các chủ trương, chính sách. Điều này không chỉ tạo ra sự tin tưởng và ủng hộ từ phía nhân dân, mà còn giúp tăng cường tính dân chủ và trách nhiệm của xã hội.

Minh bạch thông tin cũng là công cụ hiệu quả để chống lại tham nhũng và lạm quyền. Khi mọi thông tin liên quan đến việc sử dụng quỹ công và quyền lợi của công dân được công bố một cách công khai, nguy cơ tham nhũng và lạm quyền sẽ được giảm thiểu. Các cơ quan kiểm soát và giám sát cũng dễ dàng theo dõi và kiểm tra các hoạt động của chính phủ và các cơ quan chính quyền để đảm bảo tính minh bạch và trách nhiệm. Nhiều nghiên cứu khoa học về niềm tin đã chỉ ra rằng: *“Niềm tin cần dựa trên các giá trị đạo đức, hướng thiện của con người, và được củng cố bằng sự minh định trong chức năng, vai trò của các thiết chế xã hội, vận hành theo pháp luật, trình độ nhận thức, ý chí quyết tâm, trạng thái tâm lý và lòng tin của nhân dân đối với quốc gia và chế độ chính trị xã hội. Với vị trí, ý nghĩa đó, chúng ta phải xây dựng cho được niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa”*⁽⁹⁾. Như vậy, niềm tin xã hội đòi hỏi sự minh bạch, trung thực và minh định trong mọi hành động, quyết định của chính phủ và các cơ quan quản lý. Người dân cũng cần được lắng nghe và đáp ứng mạnh mẽ các ý kiến phản ánh, từ đó tạo ra một môi trường giao tiếp mở và bình đẳng. Đó là cơ sở để xây dựng niềm tin vững chắc, là nền tảng của sự ổn định và phát triển bền vững của đất nước.

Bên cạnh nhận thức thì tình cảm cũng là một trong những yếu tố quan trọng cấu thành nên niềm tin. Tình cảm đóng vai trò quan trọng trong quá trình hình thành và củng cố niềm tin bởi nó

là yếu tố cốt lõi làm tăng thêm sức mạnh tinh thần, thúc đẩy con người ghi nhận đối tượng niềm tin thông qua cảm xúc. Tuy nhiên, tình cảm đơn thuần là chưa đủ mà còn cần là tình cảm cách mạng dựa trên cơ sở lý luận khoa học vững chắc. Như vậy mới có được định hướng đúng đắn trong mọi tư duy và hành động, giữ được sự kiên định trong nhận thức, tư tưởng để thích ứng với những biến đổi của thời cuộc, trong một thế giới đầy xung chấn, biến động, ngổn ngang và bất trắc khôn lường⁽¹⁰⁾.

Trên trận địa đấu tranh, bảo vệ niềm tin; cùng với tôn giáo, tự do ngôn luận, tự do báo chí, □ niềm tin cũng là vấn đề mà các đối tượng thù địch thường xuyên nhắm tới. Chúng thường xuyên tạo ra những thông tin sai lệch, xuyên tạc, độc hại làm lung lay niềm tin của nhân dân với Đảng, với chính quyền. Thậm chí, chúng còn đăng tải những bài viết đề cập trực diện đến vấn đề niềm tin, khẳng định một cách hùng hồn về một xã hội Việt Nam đang khủng hoảng niềm tin trầm trọng. Nhận thức một cách rõ ràng và sâu sắc về âm mưu thủ đoạn của các thế lực thù địch, Đảng và Nhà nước ta luôn chủ trương củng cố và bảo vệ niềm tin của nhân dân, chỉ đạo các lực lượng, các cơ quan chức năng, huy động mọi nguồn lực trí tuệ, ý chí để đấu tranh với kẻ thù trên lĩnh vực tư tưởng, tinh thần, đặc biệt là trên không gian mạng.

Ngày 31/3/2024, Fanpage Việt Tân - một trang mạng xã hội thường xuyên đưa những thông tin phản động đã đăng tải bài viết xuyên tạc về tình trạng khủng hoảng lòng tin ở Việt Nam với giọng điệu xảo trá hòng lợi dụng mạng xã hội để tác động tiêu cực tới tư tưởng của nhân dân. □*Sách bên hoa* □ - một nhóm công khai trên mạng xã hội Facebook với hơn mười ba nghìn thành viên đã nhanh chóng đăng tải bài viết phản bác, đập tan những lý lẽ đầy nguy hiểm của kẻ thù.

Không chỉ có nhóm □*Sách bên hoa* □ mà còn hàng loạt các trang mạng xã hội khác như □*Xứ Đoài áo xanh* □, □*Hoa ban trắng* □, □*Mái trường trong tôi* □, □ và rất nhiều các tài khoản mạng xã hội khác đã liên tục đấu tranh với các thế lực thù địch trên không gian mạng. Những trang, nhóm,

tài khoản này được tổ chức hoạt động, đấu tranh một cách bài bản, khoa học và rất quyết liệt. Mỗi khi có những nội dung chống phá được đăng tải bởi các trang phản động; ngay lập tức, một lực lượng hùng hậu các trang, nhóm, tài khoản mạng xã hội có tổ chức sẽ phát hiện và nhanh chóng lan toả những thông điệp phản bác luận điệu sai trái thù địch bằng những bài viết, bình luận và các tương tác trên mạng xã hội khác nhằm làm thất bại âm mưu của kẻ thù.

Cuộc đấu tranh để gìn giữ và bảo vệ niềm tin của nhân dân trên truyền thông, trên không gian mạng ngày nay là một cuộc chiến không kém phần cam go, thử thách so với những cuộc đấu tranh trong quá khứ bởi các thế lực thù địch ngày càng tinh vi và xảo quyệt, đặc biệt là trong môi trường mạng xã hội với những tương tác vô hướng và phi tuyến tính. Để chiến thắng kẻ thù luôn được ẩn náu, che đậy bởi □á chắn□ảo của không gian mạng, sự cộng hưởng từ sức mạnh niềm tin của nhân dân với Đảng, Nhà nước và với ý chí, nghị lực của những lực lượng đang ngày đêm bảo vệ cho chính niềm tin ấy lại càng trở nên quan trọng.

C.Mác và Ph.Ăng-ghe-nh đã từng nhấn mạnh trong □*Tuyên ngôn Đảng Cộng sản*□ Tin cậy ai, dựa vào ai, vì ai, có luôn luôn đứng ở lập trường của khối đông đảo nhân dân hay không là đường ranh giới của quan điểm chủ nghĩa duy vật lịch sử và quan điểm của chủ nghĩa duy tâm lịch sử, cũng là hòn đá thử vàng đối với lập trường chính đảng mác-xít⁽¹¹⁾. Như vậy, một trong những yếu tố cốt lõi của cách mạng vô sản chính là sự gắn kết giữa Đảng và nhân dân, là kết tinh sức mạnh niềm tin của nhân dân trong quá trình vươn lên và cải tạo. Đồng thời, trình độ giác ngộ, trình độ hiểu biết của cán bộ, đảng viên đóng vai trò quyết định trong quá trình xác lập và củng cố niềm tin xã hội. Thông qua đó, hình thành nên chất keo gắn kết nhiệm màu trong Đảng, giữa Đảng với nhân dân, tạo thành nguồn động lực và sức mạnh to lớn, vượt qua muôn vàn những khó khăn, thử thách để vươn tới chiến thắng cách mạng.

Đức thánh Trần một đời trận mạc, trước khi về với trời đã để lại cho hậu thế một câu: □Khoan thư

sức dân làm kế sâu gốc bền rễ, ấy là thượng sách giữ nước□⁽¹²⁾. Sức mạnh nào để một thân cây cỏ thụ vươn mình trong phong ba bão táp? Sức mạnh nào để một dân tộc đánh bại kẻ thù xâm lược trong quá khứ, vững vàng trước những thách thức của thời đại và vươn xa, trường tồn cùng tương lai? Sức mạnh nào nếu không phải sức mạnh ở niềm tin của nhân dân? Gieo niềm tin ở nhân dân, chăm chút và vun trồng cho niềm tin ấy ăn sâu, bám rễ là thượng sách để có được sức mạnh bất diệt trong hành trình xây dựng và bảo vệ Tổ quốc mà cha ông ta từ ngàn đời nay đã truyền lại./

(1), (2), (3) Đảng cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. CTQG-ST, T.1, tr.24, 35, 118.

(4) *Văn hóa, đạo đức và niềm tin xã hội trước yêu cầu phát triển của đất nước hiện nay* (2018), Nxb. Lý luận chính trị, H., tr.29.

(5) Đoàn Triệu Long (2019), *Một số vấn đề đặt ra trong xây dựng niềm tin xã hội ở Việt Nam hiện nay*, Tạp chí Lý luận chính trị.

(6) Nguyễn Hoàng (2017), Tổng Bí thư: □*Làm cái gì trái lòng dân, để mất niềm tin là mất tất cả*□, báo Chính phủ, <https://baochinhphu.vn/tong-bi-thu-lam-cai-gi-trai-long-dan-de-mat-niem-tin-la-mat-tat-ca-102228435.htm>, truy cập ngày 15/6/2024.

(7), (9) Chuyên đề Tạp chí khoa học xã hội Việt Nam, số 5/2018, <https://vass.gov.vn/tap-chi-vien-han-lam-niem-tin-xa-hoi-tu-nghien-cuu-den-thuc-tien-350>.

(8) Lê Văn Hiến (2021), *Biến nổi đau sau tai nạn thành hành động sẻ chia*, Thanh niên online, https://thanhnien.vn/bien-noi-dau-sau-tai-nan-thanh-hanh-dong-se-chia-1851065235.htm?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR0a7FGzgakbHe1t0bsCSfToNyA2zFwfHBCK9hlAad3qyRMAYtmg9Z7aqhA_aem_AeLDg-Hg8JRP0BV3ji0jfxaBoQS8-2jdkCCz9crBrWB--A4SLpotBe6gWILK74eXpNDvdU2xWQtMI61rKWW1ng2, truy cập ngày 15/6/2024.

(10) Vũ Văn Hiến (chủ biên), *Một số luận cứ phân bác các quan điểm sai trái, thù địch, chống phá đại hội XIII của Đảng*, T.2, tr.286.

(11) Mai Hải Oanh (2017), *Sức mạnh của niềm tin*, Tạp chí Cộng sản, https://www.tapchicongsan.org.vn/tin-binh-luan/-/asset_publisher/DLIY5AJyFzY/content/suc-manh-cua-niem-tin, truy cập ngày 15/6/2024.

(12) *Lịch sử Việt Nam* (1976), Nxb. Khoa học Xã hội, H., T.1, tr.80.